

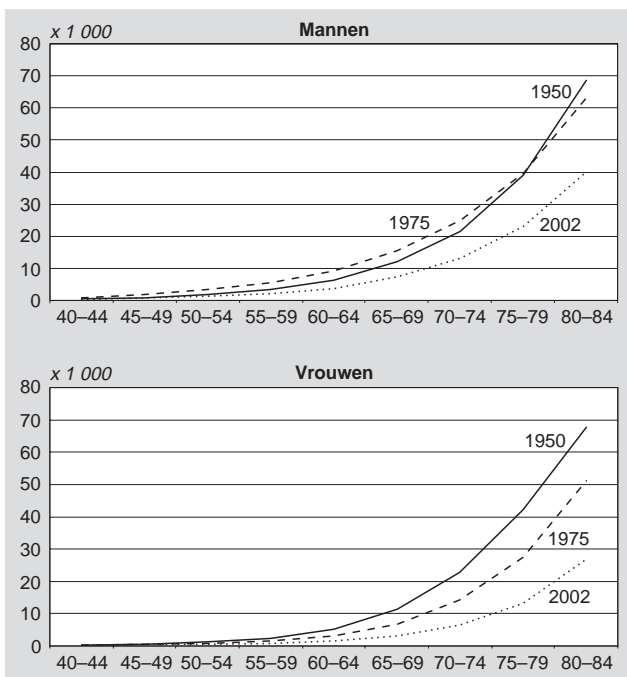
Sterfte door hart- en vaatziekten

Vijftig jaar geleden waren hart- en vaatziekten verantwoordelijk voor ruim 37 procent van alle sterfgevallen. Het aandeel van hart- en vaatziekten in de totale sterfte is momenteel, met bijna 34 procent, nauwelijks kleiner dan in 1950. Het aandeel van hart- en vaatziekten is ten opzichte van een halve eeuw geleden weliswaar niet sterk veranderd, maar toch is sprake geweest van opvallende verschuivingen in onder meer de leeftijd waarop deze aandoeningen tot de dood leiden, de kans op overlijden in de verschillende leeftijdsgroepen en de verschillen tussen mannen en vrouwen.

Gedurende de afgelopen vijftig jaar heeft er onder mannen aanvankelijk een sterke toename plaatsgevonden van hart- en vaatziekten als doodsoorzaak, gevolgd door een nog sterkere daling. Medio jaren zeventig bevonden de betreffende sterftcijfers voor mannen zich in vrijwel alle leeftijdsgroepen op hun hoogtepunt (*grafiek 1*). Bij vrouwen was daarentegen sprake van gunstiger sterftcijfers dan een kwart eeuw eerder.

Grafiek 2 laat per geslacht en leeftijdsgroep, de toe- of afname van de sterftkansen zien ten opzichte van 1950. De kansen zijn hiertoe geïndiceerd, waarbij aan de kansen voor 1950 een waarde van 100 is toegekend. Duidelijk zichtbaar is het vooral onder mannelijke veertigers en vijftigers sterk verhoogde risico in 1975. Sindsdien zijn de sterftkansen in deze leeftijdsgroepen ongeveer gehalveerd, en zijn ze inmiddels lager dan in 1950. Alleen mannen in de tweede helft van de dertig kennen nog een iets hoger risico dan een halve eeuw geleden. De kans om op deze leeftijd aan een hart- of vaatziekte is overigens niet groot: het betreft jaarlijks twee op de tienduizend mannen.

1. Sterfte aan hart- en vaatziekten

Met uitzondering van jonge veertigers, waren de sterftkansen van vrouwen al in 1975 veelal fors lager dan in 1950. Sindsdien zijn deze kansen verder afgenomen, maar is de afname naar verhouding wel minder sterk geweest dan bij de mannen.

De gemiddelde leeftijd van de slachtoffers is, in samenhang hiermee, in de afgelopen decennia toegenomen. In 1950 was een man die aan een hart- of vaatziekte overleed gemiddeld 72,3 jaar oud. Tot medio jaren zeventig veranderde deze leeftijd nauwelijks, maar sindsdien heeft een stijging plaatsgevonden tot 74,9 jaar. Bij vrouwen was de toename gelijkmatiger en sterker: 74,1 jaar in 1950, 77,8 jaar in 1975 en 81,7 jaar in 2002.

De in de afgelopen decennia opgetreden daling van de kans om aan een hart- of vaatziekte te overlijden, is het gevolg van verbeterde preventie en behandelingsmogelijkheden. Laatstgenoemde mogelijkheden hebben geleid tot sterk toegenomen overlevingskansen, zij het ook tot een toename van het aantal ziekenhuisopnamen. De verbeterde preventie hangt vooral samen met de groeiende belangstelling voor een gezonde leefstijl, in het bijzonder minder roken en minder consumptie van verzadigd vet.

2. Kans om aan een hart-/vaatziekte te overlijden (1950=100)

